

РАЙОННА ПРОГРАМА
розвитку туризму
в Роздільнянському районі
на 2018-2020 роки

ПАСПОРТ

**РАЙОННОЇ ПОГРАМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ
в Роздільнянському районі 2018-2020 роки**

1.	Ініціатор розроблення програми	Роздільнянська районна державна адміністрація
2.	Розробник програми	Відділ культури і туризму Роздільнянської районної державної адміністрації
3.	Відповідальний виконавець програми	Відділ культури і туризму Роздільнянської районної державної адміністрації
4.	Учасники програми	Відділ культури і туризму Роздільнянської районної державної адміністрації, органи місцевого самоврядування
5.	Термін реалізації програми	2018 – 2020 роки
5.1	Етапи виконання (для довгострокових)	2018 – 2020 роки
6.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Районний бюджет, міський, селищний та сільські бюджети
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього тис. грн	<u>790 000грн.</u>
	у тому числі: районний бюджет	445 тис. грн
	міський бюджет	150 тис. грн
	Селищний, сільські бюджети	195 тис. грн

Становлення туризму в районі як високорентабельної галузі економіки, важливого засобу культурного і духовного розвитку громадян набуває дедалі все більшого значення. Туристична галузь в районі є важливим чинником стабільного й динамічного збільшення надходжень до бюджету, позитивно впливає на стан справ у багатьох галузях економіки (транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, сільське господарство тощо). Туризм сприяє підвищенню зайнятості населення, розвитку ринкових відносин, міжнародному співробітництву, залученню громадян до пізнання природи, історико-культурної та архітектурної спадщини нашого краю, збереженню екологічної рівноваги.

Програма розроблена відповідно до Законів України «Про місцеві державні адміністрації», «Про туризм», Указу Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015 «Про Стратегію сталого розвитку «Україна - 2020», постанови Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385 «Про затвердження державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2008 року № 1088-р «Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів».

В Роздільнянському районі є унікальні можливості для розвитку туристичної і рекреаційної інфраструктури, що пов'язано з наявністю багатьох пам'яток природи, культури, історії та архітектури, особливим мікрокліматом лісових масивів та унікальних ландшафтів.

На території нашого району є мальовничі, затишні куточки з гарним ландшафтом, які можуть бути привабливими для можливого утворення невеликих рибних господарств та екотваринництва. Можливо утворення та розвиток мисливських угідь. Завдяки цим прекрасним природним умовам район має можливість стати центром рекреаційного туризму, сільського зеленого туризму, екотуризму, культурно-пізнавального, тематичного, екологічного, фестивального туризму. Для туристичних відвідувань велике значення мають театралізовані дійства з активним залученням усіх верств населення. Так Лиманський міський будинок культури традиційно проводить свято Івана Купала на березі лиману з елементами фольклорних обрядових дійств, яке можна підкріпити майстер-класами з народно-ужиткового мистецтва, зокрема плетіння віночків, виготовлення вертепних ляльок. До аналогічних районних заходів також можна віднести Свято Василя та Маланки, Водохреща, Закликання весни та ін. На території району традиційно, щорічно проводяться заходи, що можуть привернути увагу туристів до нашого району:

- щорічний фестиваль різдвяних вертепів «З Різдвом христовим!»;
- щорічний фестиваль хореографічних колективів «Молодість, краса, грація» - до Дня захисту дітей;
- театралізовані дійства до Дня Козацтва;
- патріотичні флешмоби до дня Прапора;
- щорічний фестиваль української пісні «Серпневі зорі» до Дня Незалежності України – за участі учасників художньої самодіяльності району;
- щорічні фестивалі-конкурси, проведення храмових свят села в районі.

Крім цього, у 2018 році планується започаткувати проведення щорічного фестивалю меду «Медова феєрія» у серпні місяці і проведення велосипедних подорожей та велоперегонів. Вже четвертий рік поспіль на День міста міська рада влаштовує велопробіг, за участю не тільки велосипедистів району, а й гостей з області і навіть з ближнього зарубіжжя (Молдови).

Окрім цього, велике значення відіграють храмові свята, які визначаються як День села. Цей день зазвичай окреслюється масовістю та масштабністю святкування, протягом цілого дня проводяться різнопланові та різножанрові дійства тощо.

В Роздільнянському районі функціонують багато осель/садиб, які надають послуги у сфері сільського туризму. Окрім цього волонтерами туристично-інформаційного центру м. Роздільна було розроблено туристичний гід (у вигляді книжки-буклету) та туристичну карту Роздільнянського району, а також такі туристичні маршрути як:

1. Роздільна – Капаклієве – Бецилове – Роздільна (екскурсія по храмах),
2. Роздільна –Розалівка – Новокрасне – Кучурган – Роздільна (екскурсія по храмах),
3. «Слідами німців-колоністів. Кучурганський округ»: Кучурган – Очеретівка – Лиманське – Рибальське – Щербанка.

На території Роздільнянщини діють: народний районний історико-краєзнавчий музей (м. Роздільна), музей історії школи-гімназія №1 м. Роздільна, музей історії Роздільнянського районного відділу Міністерства внутрішніх справ України та музей історії села Степанівка.

Однією з особливостей району є комплекс Хаджибейського лиману, який може похвалитися багатоманітною структурою флори і фауни. На території Роздільнянщини існує унікальний ботанічний заказник «Костянська балка». «Костянська балка» - заказник, створений на площі 22,7 га у 1993 році. На території заказника збереглася досить значна видова різноманітність рослин, близько 18 видів судинних рослин з Червоної книги України та Червоного списку Одеської області. Також на території зустрічаються рослинні угруповання із Зеленої книги України. До птахів і тварин, занесених до Червоної книги України, належать видра, орлан-білохвіст, степовий орел, лелеки – білі та чорні, ескулапова змія.

На території району, окрім того, знаходиться підприємство «Рідна природа». Це унікальний природний комплекс в районі с. Єгорівка. Заказник розташований в лісостеповій зоні поруч з озером. «Рідна природа» реалізує програму зі збереження та розвитку видів дикої флори і фауни, притаманних виключно цьому невеликому і мальовничому куточку України: коней, ведмедів, муфлонів, кабанів, качок, фазанів, цесарок, павичів.

Завдяки прекрасним краєвидам та природним умовам район має всі можливості стати місцем рекреаційного туризму, приватний сектор готовий розвивати сільський зелений туризм та екотуризм. Програмою передбачено заходи, направлені на сприяння розбудови сільського зеленого туризму у районі.

I. Визначення проблеми, н розв'язання, якої спрямована Програма

Роздільнянський район поки ще не є повноцінним учасником на туристичній арені. Найбільш стримуючим фактором, що негативно впливає на збільшення потоку туристів в район, є недостатній розвиток туристичної інфраструктури, включаючи питання реконструкції та будівництва закладів розміщення туристів, відсутність готельного комплексу, здатного прийняти великі групи туристів, ремонту автошляхів, облаштування місць короткочасного відпочинку туристів, відсутність сучасних закладів комплексного обслуговування туристів: готелів, мотелів, кемпінгів, туристичних баз, дефіцити кваліфікованих кадрів у сфері туризму, низька ефективність рекламно-маркетингової системи просування місцевого туристичного продукту на загальноукраїнський туристичний ринок, тощо.

Необхідність забезпечення автомобільних доріг туристичною, сервісною та інформаційною структурою: відсутність рекламних щитів та єдиної системи маркування автошляхів щодо об'єктів туризму. Район відчуває потребу в залученні інвестицій на реконструкцію доріг. Потребують реставрації пам'ятки архітектури та історії.

До проблем, що підлягають вирішенню для забезпечення розвитку туризму району, належать:

- низький рівень конкурентоспроможності районного туристичного та рекреаційного продукту;
- відсутність належної інформації для туристичних відвідувань значної частини природних територій та об'єктів культурної спадщини;
- недостатній рівень розвитку спеціалізованої інфраструктури туризму;

- відсутність інформації про місця відпочинку, стоянки для автотранспорту, відсутність сан-вузлів (біо туалетів);
- відсутність коштів на реставрацію культурно-історичних об'єктів.

Програмою передбачається здійснення комплексу заходів щодо формування конкурентоспроможного районного туристичного та рекреаційного продукту, розвитку кадрового потенціалу сфери туризму, формування позитивного іміджу Роздільнянського району, залучення інвестиційних проектів, розбудови туристичної інфраструктури.

II. Мета програми

Основною метою Програми є забезпечення комплексного вирішення пріоритетних проблем розвитку туризму в цілому, зокрема, забезпечення умов до повноцінного функціонування суб'єктів туристичної діяльності, залучення інвестицій, створення конкурентоздатного туристичного продукту, здатного максимально задовільнити потреби внутрішнього та міжнародного туризму.

Основними завданнями програми є:

- реалізація політики держави у сфері туризму;
- удосконалення системи управління сферою туризму на рівні району;
- координація дій районної виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів туристичної діяльності, громадських організацій, залучення громадськості для подальшого розвитку туризму в районі та досягнення поставленої мети;
- просвітницька діяльність та освітнє забезпечення розвитку туризму;
- залучення до співпраці потенційних об'єктів туристичної діяльності;
- узгодження дій усіх зацікавлених у розвитку сфери осіб та прив'язка заходів до туристичних сезонів, створення нових туристичних продуктів;
- забезпечити раціональне використання та відновлення природного та історико - культурного середовища району;
- створення належної матеріально-технічної бази для розвитку туристичної галузі;
- забезпечення доступності туризму та екскурсійних відвідувань для осіб з обмеженими фізичними можливостями;
- розробка та впровадження туристичних маршрутів на території району;
- розвиток перспективних видів туризму відповідно до потенціалу району: сільський туризм, тури вихідного дня, спортивно-оздоровчий туризм, зелений туризм, еко-туризм, збільшення кількості туристів та екскурсантів;
- створення та облаштування зон відпочинку;
- створення та поширення рекламної інформації, через ЗМІ, мережу інтернет та ін., промоція туристичного потенціалу району;
- створення нових додаткових робочих місць, зростання професійного рівня працівників туристичної сфери;
- зростання зайнятості населення в сфері туризму та супутніх галузях;
- зростання надходжень до районного бюджету.

III. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування

Проблема розвитку туризму в районі може бути вирішена шляхом:

- ініціювання формування туристичного простору високої привабливості шляхом розроблення та впровадження конкурентоспроможного регіонального туристичного продукту на основі наявних туристичних та рекреаційних ресурсів;

- визначення земельних ділянок для створення відповідної туристичної інфраструктури, у тому числі для будівництва готелів, кемпінгів, паркових зон та зон розваг з залученням інвестиційних проектів;
- сприяння створенню умов для залучення інвестицій у розвиток туристичної галузі;
- сприяння формуванню позитивного туристичного іміджу району, розвитку міжнародного співробітництва у сфері туризму;
- реконструкції та модернізації відпочинкових та паркових зон і туристичних закладів, реставрації пам'яток історії та культури;
- підвищення ефективності використання рекреаційних ресурсів та об'єктів історико-культурної спадщини;
- випуск якісної рекламної продукції туристичної галузі;
- розвитку сільського туризму, сприяння створенню сільських садиб, що приймають туристів;
- підвищення якості та розширення асортименту туристичних послуг;
- впровадження нових туристичних маршрутів і тематичних екскурсійних програм;
- організації туристично-оздоровчої та екскурсійної роботи серед учнівської молоді та населення.

Фінансове забезпечення програми

Заходи програми реалізуються за рахунок коштів районного та місцевих бюджетів, грантів та інших джерел, які не заборонені чинним законодавством. Ресурсне забезпечення програми наводиться в *Додатку 1*.

IV. Напрями діяльності та заходи Програми

Напрями діяльності та заходи Програми наведено в *Додатку 2*.

V. Очікувані результати та ефективність програми

Програма спрямована на:

- забезпечення сталого розвитку туристичної галузі в Роздільнянському районі та виведення її на конкурентно - спроможний, економічно вигідний рівень;
- створення осередків туристичної діяльності, розроблення нових туристично - привабливих маршрутів;
- створення сприятливих умов для залучення інвестицій, сучасної інфраструктури туризму, ефективного використання природного історико-культурного та туристично-рекреаційного потенціалу;
- збільшення показників в'їзного туризму;
- збереження та часткове відновлення історико-архітектурних пам'яток;
- залучення туристичного потенціалу району для створення регіонального туристичного продукту, здатного максимально задовольнити туристичні потреби мешканців району та його гостей;
- сприяння духовному розвитку населення, зміцнення здоров'я людей, формування у громадян загальнолюдських цінностей;
- залучення до співпраці підприємств державної та приватної форм власності.

VI. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Всім причетним до виконання Програми інформувати відділ культури і туризму райдержадміністрації до 10.06 та 10.12 щорічно.

Відділ культури узагальнює надані матеріали та інформує голову райдержадміністрації та постійну комісію районної ради з питань освіти, культури, охорони здоров'я, молодіжної політики та спорту до 20.06 та 20.12 щорічно.

**Ресурсне забезпечення програми
розвитку туризму в Роздільнянському районі
на 2018-2020 роки**

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Витрати на виконання Програми (тис. грн.)			
	2018 рік (тис. грн.)	2019 рік (тис. грн.)	2020 рік (тис. грн.)	Всього
Обсяг ресурсів усього, у тому числі:	300	395	95	790
районний бюджет	75	335	35	445
міський	130	10	10	150
селищний, сільські	95	50	50	195

Перелік заходів, обсяги та джерела фінансування Програми

№ з/п	Найменування заходу	Виконавець	Термін виконання	Орієнтовні обсяги фінансування, тис.грн					Очікувані результати
				роки	всього	в т.ч. за джерелами			
						районний бюджет	міський бюджет	селищний та сільські бюджети	
1. Розвиток туристично-рекреаційної інфраструктури									
1.1	Виготовлення (оновлення) і встановлення вказівників, інформаційних щитів (в т.ч. в місті – електронне табло) та знаків до основних туристично-екскурсійних об'єктів, туристичних атракцій, санітарних місць, закладів розміщення і харчування, транспортних вузлів	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020 рр.	195	0	100	95	Розвиток пішохідного, автотуризму, сприяння орієнтуванню туристів
				2018	135	0	100	35	
				2019	30	0	0	30	
				2020	30	0	0	30	
1.2	Визначення та облаштування місць для стоянок туристичного автотранспорту, кемпінгів, біля основних туристично-екскурсійних об'єктів (вказівники об'єктів та режиму стоянок, пункти туристичної інформації, санітарно-гігієнічні вузли тощо)	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020 рр.	300	300	0	0	Підвищення рівня обслуговування туристів та рівня якості придорожньої інфраструктури, доступу до туристичної інформації
				2018	0	0	0	0	
				2019	300	300	0	0	
				2020	0	0	0	0	
1.3	Здійснення заходів з впорядкування територій рекреаційного призначення,	місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020	0	0	0	0	Підтримка екологічного балансу
				2018	0	0	0	0	

	туристських маршрутів, об'єктів.			2019	0	0	0	0	природного середовища у місцях відпочинку туристів
				2020	0	0	0	0	
1.4	Проведення екологічних акцій щодо очищення берегів річок Кучурган, Барабой, Свина	Гаївська Степанівська Єреміївська Кучурганська Кам'янська сільські ради	2018-2020 рр.	2018-2020	15	0	0	15	Розвиток екологічного туризму
				2018	5	0	0	5	
				2019	5	0	0	5	
				2020	5	0	0	5	
1.8	Сприяння розвитку лікувально-оздоровчого туризму КСК «Богнатове»	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, КСК «Богнатове»	2018-2020 рр.	2018-2020	0	0	0	0	Розвиток лікувально-оздоровчого туризму
				2018	0	0	0	0	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	
1.9	Сприяння розвитку туристичної інфраструктури з дотриманням вимог та потреб осіб з обмеженими можливостями	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020	40	10	10	20	Покращення доступу до об'єктів туристичної інфраструктури для осіб з обмеженими можливостями
				2018	40	10	10	20	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	
1.10	Підтримка створення наметових містечок для дітей й молоді на території району	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020	0	0	0	0	Розвиток туристично-екскурсійного руху серед дітей та молоді
				2018	0	0	0	0	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	
1.11	Сприяння реалізації проектів міжнародної технічної допомоги та програм із залучення коштів іноземних донорських організацій.	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020	0	0	0	0	Міжнародне співробітництво в сфері туризму та курортів
				2018			0	0	
				2019			0	0	
				2020			0	0	

2. Розвиток і диверсифікація туристичного продукту, підвищення якості послуг

2.1	Сприяння збереженню і облаштуванню природних та культурно-історичних пам'яток	Відділ культури та туризму райдержадмін істрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020 рр. в. т. ч.	0	0	0	0	Збереження об'єктів природи та культури, створення умов для використання їх в туристичних, пізнавальних та наукових цілях
				2018	0	0	0	0	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	
2.2	Створення та інфраструктурне облаштування центрів етнотуризму в с. Гетьманці, с. Плавневе	Відділ культури та туризму райдержадмін істрації, Марківська сільська рада	2018-2020 рр.	2018-2020 рр. в. т. ч.	0	0	0	0	Популяризація етнографічного, природного та історико-культурного різноманіття району
				2018	0	0	0	0	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	
2.3	Сприяння розробці та популяризації туристських маршрутів за видами туризму (фестивальний (подієвий), велотуризм, етнотуризм, культурний, кулінарний, релігійний, військовий тощо)	Відділ культури та туризму райдержадмін істрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020 рр.	80	20	30	30	Створення нових туристсько-екскурсійних продуктів
				2018	40	20	10	10	
				2019	20	0	10	10	
				2020	20	0	10	10	
2.4	Сприяння розробці та популяризації туристичний продуктів з використанням нематеріальної культурної спадщини. Створення творчих майстерень декоративно-ужиткового мистецтва різних напрямків для проведення майстер-класів	Відділ культури та туризму райдержадмін істрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020 рр.	0	0	0	0	Створення нових туристсько-екскурсійних продуктів
				2018	0	0	0	0	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	

2.5	Підтримка розвитку дитячого та молодіжного туризму (проведення туристично-краєзнавчих, патріотично-виховних, спортивно-туристичних заходів з учнівською і студентською молоддю)	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, районна рада та місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020 рр.	90	90	0	0	Залучення молоді до спортивно-оздоровчих, туристсько-краєзнавчих заходів, пропагування здорового способу життя
				2018	30	30	0	0	
				2019	30	30	0	0	
				2020	30	30	0	0	
2.6	Організація та проведення курсів, семінарів, тренінгів для представників туристично-рекреаційної сфери (у т.ч. для господарів приватних садиб та осіб, які займаються або планують займатись сільським зеленим туризмом)	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, районна рада та місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020 рр.	0	0	0	0	Підвищення кваліфікації кадрів у сфері туризму, покращення рівня якості послуг
				2018	0	0	0	0	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	
2.7	Проведення добровільної категоризації садиб району	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, туристичні заклади	2018-2020 рр.	2018-2020 рр.	0	0	0	0	Забезпечення контролю якості обслуговування у садиб сільського зеленого туризму
				2018	0	0	0	0	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	
2.8	Створення умов для забезпечення безпеки туристів і екскурсантів	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020 рр.	0	0	0	0	Підвищення рівня безпеки туристів, запобігання травматизму
				2018	0	0	0	0	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	
2.9	Розвиток туристичної інфраструктури вздовж річки Кучурган	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020 рр. в. т. ч.	0	0	0	0	Розвиток водного туризму
				2018	0	0	0	0	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	

3. Промоція туристичного потенціалу

3.1	Розвиток мережі та сприяння роботі туристично-інформаційних центрів та пунктів, встановлення сенсорних інформаційних кіосків	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020 рр. в. т. ч.	40	10	10	20	Забезпечення доступу до інформації, популяризація туристичного потенціалу району
				2018	40	10	10	20	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	
3.2	Організація та участь у нарадах, круглих столах, семінарах, конференціях з питань розвитку туризму	Відділ культури та туризму райдержадміністрації	2018-2020 рр.	2018-2020 рр. в. т. ч.	0	0	0	0	Забезпечення обміну досвідом з питань розвитку туризму
				2018	0	0	0	0	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	
3.3	Проведення заходів присвячених відзначенню в районі Всесвітнього дня туризму та Дня туризму в Україні	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020 рр. в. т. ч.	0	0	0	0	Популяризація туризму як пріоритетного напрямку розвитку економіки та залучення населення до заняття туризмом
				2018	0	0	0	0	
				2019	0	0	0	0	
				2020	0	0	0	0	
3.4	Створення, виготовлення та поширення рекламно-інформаційної продукції та науково-методичної продукції. Виготовлення стендів для рекламно-інформаційної продукції	Відділ культури та туризму райдержадміністрації, місцеві ради	2018-2020 рр.	2018-2020 рр. в. т. ч.	30	15	0	15	Просування туристичного потенціалу району
				2018	10	5	0	5	
				2019	10	5	0	5	
				2020	10	5	0	5	